

Beslut om ändring av skötselplanen för naturreservatet Vackerslät i Nybro kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken (MB) mm, att följande ändringar skall göras i bilaga 2 till Länsstyrelsens beslut 1998-12-04 om bildande av naturreservatet Vackerslät, avsnitt 1.2 Åtgärder i skötselområden. (se bilaga 1, Utdrag ur skötselplanen Vackerslät)

Kapitel 1.2.1 Skötselområde 1

- Första meningen under rubriken "Mål" ersätts med:
"Långsiktigt skall lövträdsandelen inte understiga 60 % och granen inte utgöra mer än högst 20 % av trädslagsfördelningen. Trädslagssammansättningen bör domineras av asp, björk, sälg och al."
- Under rubriken "Mål" görs ett tillägg enligt:
"Området ingår i Åtgärdsprogrammet för vitryggig hackspett och ska ytterligare tillåtas utvecklas mot ett optimalområde för vitryggig hackspett genom riktade skötselåtgärder."
- Den hittills gällande lydelsen under rubriken "Åtgärder" ersätts med följande formulering:
"Lövträd ska gynnas genom i första hand ringbarkning av gran och i viss mån andra trädslag som t ex björk och tall. Granar som står intill lövträd och hotar att tränga ut dessa prioriteras i första hand. Viss del gran får tas ut om det kan utföras på ett sätt som inte skadar marstrukturen. Ytor som kan vara lämpliga för uttag av gran omfattar främst skötselområdets ytterområden. Vid uttag bör viss del död och döende gran lämnas. Ringbarkning av gran eller då gran fälls för att lämnas kvar som död ved ska ej utföras då risken för granbarkborreangrepp bedöms som stor. Klena granar och granplantor röjs bort. Nyskapande av död lövved får ske genom t ex topphugning eller ringbarkning."

Kapitel 1.2.2 Skötselområde 2

- Den hittills gällande lydelsen under rubriken "Mål" ersätts med följande formulering:
"Trädslagsfördelningen varierar inom skötselområdet och det övergripande målet för de torrare talldominerade områdena är barrskog och för de friskare och fuktigare delarna blandskog med stort inslag asp."
- Den hittills gällande lydelsen under rubriken "Åtgärder" ersätts med följande formulering:
"Inga planerade åtgärder i de torra talldominerade markerna. Om uppföljning visar att granföryngring sker får gran röjas bort i ett tidigt skede. I de friskare delarna med större lövträdsinslag ska i första hand asp främjas genom t ex ring-

2011-04-27

511-544-11

barkning av gran. Viss del gran får tas ut om det kan utföras på ett sätt som inte skadar marstrukturen.”

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, miljödepartementet, inom tre veckor från delfäendet. (Bilaga 2)

Redogörelse för ärendet

Länsstyrelsen har, i egenskap av naturvårdsförvaltare, uppmärksammat och initierat behovet av ändringar i skötselplanen.

I reservatsbeslutet från 1998-12-04 står att ändamålet med naturreservatet Vackerslät är ”att bevara en naturskogsartad blandskog med stort lövträdsinslag, främst asp i dess naturliga tillstånd och successioner och med den fauna och flora som hör till denna biotop”

Naturreservatet Vackerslät ingår i nätverket Natura 2000 enligt habitatdirektivet (SE 0330035) och i bevarandesyftet står att man ska ”Bevara och utveckla lövrika naturskogsartade livsmiljöer och myrmarker med dess dynamik, strukturer och typiska arter samt bevara grön sköldmossa, platt spretmossa och skapa förutsättningar för en återetablering av vitryggig hackspett.”

Vidare står i Bevarandeplanen att ”Primärt är målet med Vackerslät att bevara och i viss mån återskapa en livsmiljö för vitryggig hackspett som är en fågeldirektivsart. Arten har ett åtgärdsprogram med bevarandeåtgärder som ska leda till att arten kan bevaras på landskapsnivå och i landet. Vackerslät utgör ett metahabitat med bl a Allgunnen samt Grytsjön. Konkreta mål är att skapa en successionsmässigt varierad skogsmiljö, gynna nyuppkomst av löv, död ved och förhindra gran från att bli dominerande.”

I Länsstyrelsens basinventering bedömdes stor del av skogen till naturtypen västlig taiga triviallövskog, både med god status och med utvecklingspotential.

I skötselområde 1 och 2 har bränning varit en föreslagen åtgärd. Möjligheter till bränning i reservatet har utretts och man har konstaterat att det inte är en lämplig skötselåtgärd eftersom det saknas bra begränsningsmöjligheter liksom avsaknad av lämpligt vattendrag att släcka elden med. Även de äldre värdefulla lövträd som står där idag skulle missgynnas av en brand.

Sammanfattningsvis utgår bränning som en möjlig skötselåtgärd och ersätts med ringbarkning av gran och kompletteras med möjligheten att avverka och ta ut en mindre del av granen. Även förtydliganden vad det gäller skötselmål har gjorts för att framhålla vikten av stort inslag av lövträd.

Under 2005 och 2010 har röjning och ringbarkning av gran skett i skötselområde 4 samt i delar av skötselområde 1.

2011-04-27

511-544-11

Förslag till ändringar har remitterats till markägare och Skogsstyrelsen.

Skogsstyrelsen ställer sig i sitt yttrande bakom föreslagna åtgärder och föreslår viltstängsel för att skydda aspföryngringen från viltbete. Vidare anser de att hänsyn bör tas till eventuella angrepp av skadeinsekter på omgivande marker.

Två markägare har inkommit med gemensamt yttrande där de tar avstånd från metoden att ringbarka barrträd då de befärar att skadeinsekter som barkborre och mörghorn kan sprida sig till angränsande marker. Istället föreslår de att aktuella barrträd avverkas manuellt och uttransporteras med liten skotare.

Länsstyrelsen bedömer att ringbarkning av barrträd inte medför en ökad risk av angrepp av skadeinsekter på angränsande marker om åtgärden utförs med hänsyn till statusen på omgivande marker och då populationerna av tex granbarkborre anses låga. Länsstyrelsen vidhåller sitt ställningstagande som presenterades i beslutet från 1998-12-04 då detta omskrevs enligt:

”Beträffande risken för angrepp av skadeinsekter som en följd av ökad mängd döende och död ved i reservatet har Länsstyrelsen diskuterat detta med expertis inom entomologin. Experternas uppfattning är att det inte finns belägg för att det sker en spridning av skadeinsekter ut från reservatet till omgivande skogsbestånd. Snarare gäller det omvända förhållandet att insekterna söker sig in i reservatet där det finns gott om substrat att leva på. I naturskogen i reservatet råder en högre grad av ekologisk jämvikt med inslag av många arter som är naturliga fiender till skadeinsekterna. Exempelvis finns det ca tvåhundra arter som har granbarkborren som bytesdjur. I naturskogen finns det således goda förutsättningar för att ett angrepp av granbarkborrar tas om hand av deras naturliga fiender.” Ringbarkning föreslås således vara en av skötselmetoderna och där så är lämpligt kombineras med uttag av barrträd på ställen där det ur markstrukturhänseende är möjligt utan att värdefulla strukturer som t ex död ved och kärrmiljöer skadas. Med hänsyn till inkomna remissvar har ett tillägg gjorts under Kapitel 1.2.1 Skötselområde 1, tredje punkten enligt ” Ringbarkning av gran eller då gran faller för att lämnas kvar som död ved ska ej utföras då risken för granbarkborreangrepp bedöms som stor.”

Motivering

För att i enlighet med reservatsbeslut såväl som bevarandeplan kunna vårda och vidareutveckla reservatets lövträdsrika habitat och därmed gynna många olika artgrupper som fjärilar, mossor, lavar och inte minst vitryggig hackspett behöver skötselplanen ändras.

Eftersom ny kunskap tillkommit och att det därför finns behov av alternativa och kompletterande skötselåtgärder liksom förtydligande av vissa skötselmål föreslår länsstyrelsen ändring av skötselplanen.

2011-04-27

511-544-11

I detta ärende har chef för naturskyddsenheten Anders Kjellberg varit beslutande. I beslutet har även Erik Nordlind, naturvårdsenheten, Roland Persson naturskyddsenheten och Malin Miller naturskyddsenheten, den sistnämnda som föredragande, deltagit.

Anders Kjellberg

Malin Miller

Bilagor:

1. Utdrag ur Skötselplanen Vackerslät 981204
2. Hur man överklagar

Sändlista: